

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 19Csp/51/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121291547
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Bačová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2023:6121291547.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín v konaní pred sudkyňou JUDr. Máriou Bačovou v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, Bratislava – mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Mýtna 48, Bratislava – mestská časť Staré Mesto, proti žalovanej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXXX/XX, E. F. G., zastúpená: JUDr. Peter Vachan, advokát s.r.o., so sídlom, Pavla Mudroňa 1191/5, Žilina, IČO: 47 445 092, o zaplatenie 4.333,39 EUR s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Súd konanie v časti o zaplatenie sumy 1.360,- EUR s príslušenstvom zastavuje.
- II. Vo zvyšku súd žalobu zamietá.
- III. Žalovaná má proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 37,24 %.

odôvodnenie:

1. Pôvodný žalobca 365.bank, a.s. (do 02.07.2021 vykonávajúca činnosť pod obchodným menom Poštová banka, a.s.) sa podanou žalobou, uplatnenou najskôr v rámci upomínacieho konania na Okresnom súde Banská Bystrica, voči žalovanej domáhal zaplatenia istiny vo výške 4.333,39 EUR, úroku z omeškania vo výške 299,98 EUR, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4.333,39 EUR od 22.12.2020 do zaplatenia, a náhrady trov konania. Vo svojej žalobe uviedol, že dňa XX.XX.XXXX uzatvoril so žalovanou zmluvu o úvere
2 19Csp/51/2021

č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len „úverová zmluva“), na základe ktorej poskytol žalovanej bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 5.000,- EUR. Žalovaná načerpala úver dňa XX.XX.XXXX. Podľa úverovej zmluvy je v prípade nesplácania úveru žalobca oprávnený vyhlásiť úver za predčasne splatný. Žalovaná poskytnutý úver riadne nesplácala napriek tomu, že žalobca upozornil žalovanú na jej omeškanie so splácaním úveru a možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Keďže žalovaná úver nesplácala, žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru ku dňu 02.09.2019 a požiadal žalovanú o okamžité splatenie celého zostatku úveru. Žalovaná do zosplatenia uhradila na úver sumu 2.381,42 EUR, z čoho pripadlo na: istinu 236,07 EUR, úroky 2.003,35 EUR, poplatky 100,- EUR, poistné 42,- EUR. Po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalovaná svoj záväzok čiastočne plnila nasledovne: dňa 14.10.2019 v sume 74,34 EUR, dňa 28.02.2020 v sume 98,72 EUR, dňa 26.05.2020 v sume 64,17 EUR, dňa 19.06.2020 v sume 14,81 EUR, dňa 21.12.2020 v sume 178,50 EUR. Uvedené plnenia sa započítali prednostne na nesplatenú istinu úveru. Istina pohľadávky tak predstavuje 4.333,39 EUR, spolu kapitalizované úroky z omeškania predstavujú 299,98 EUR. Žalobca si zároveň uplatnil zákonné úroky z omeškania vo výške 5 % ročne, a to zo sumy nesplatennej istiny úveru.

2. Okresný súd Banská Bystrica v upomínacom konaní žalobe vyhovel vydaním platobného rozkazu sp. zn. 14Up/427/2021 zo dňa 28.04.2021, proti ktorému podala žalovaná včas odpor s vecným odôvodnením. Podaním odporu došlo k zrušeniu platobného rozkazu, a keďže žalobca na výzvu upomínacieho súdu navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku, vec bola postúpená tunajšiemu súdu na ďalšie konanie.

3. Žalovaná v podanom odpore namietala, že žalobca v žalobnom návrhu neuviedol, akým spôsobom bola overená bonita klienta. Ďalej uviedla, že zmluva o úvere je bezúročná a bez poplatkov, pretože obsahuje nesprávny údaj o celkovej čiastke spojenej so zaplatením úveru vo výške 8.719,13 EUR. Súčin mesačnej splátky a počtu splátok, teda $88 \times 108 = 9.504$ EUR. Keďže zmluva obsahuje nesprávny údaj o celkovej čiastke spojenej so zaplatením úveru, ktorý bol zohľadnený pri výpočte RPMN, má to za následok, že zmluva obsahuje aj nesprávny údaj o RPMN. Keďže v danom prípade ide o vopred pripravenú formulárovú zmluvu a žalobca nepreukázal, že žalovaná mala možnosť odmietnuť poistenie, poplatok za poistenie musí byť zahrnutý do výpočtu RPMN, a keďže žalobca poplatok za poistenie nezahrnul do výpočtu RPMN, zmluva obsahuje nesprávny výpočet RPMN. Zmluva o úvere zároveň obsahuje aj nesprávny údaj o priemernej RPMN vo výške 11,01 % p.a. Súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 2. štvrťrok 2015 platné pre zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorené od 16.08.2015 do 15.11.2015 zverejnené na stránke Ministerstva financií SR uvádzajú, že podľa údajov o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch so zmluvnou splatnosťou od 5 do 10 rokov pre ostatné spotrebiteľské úvery neuvedené v r. 1 až 5 vo výške od 1.500 do 6.500 EUR bola priemerná RPMN vo výške 15,44 % p.a. Zmluva preto obsahuje nesprávny údaj o priemernej RPMN vo výške 11,01 %, čo má v konečnom dôsledku za následok absenciu údajov o priemernej RPMN. Vyhlásenie veriteľa o predčasnej splatnosti dlhu je jednostrannou zmenou zmluvných podmienok, ktorá, ako vyplýva z poslednej judikatúry Súdneho dvora EÚ (rozsudok vo veci C-92/11, RWE Vertrieb AG vs. Verbraucherzentrale Nordrhein - Westfalen a ďalšie) má byť nevyhnutne odôvodnená. V tejto súvislosti žalovaná uviedla, že Upozornenie – Výzva na splatenie dlžnej časti úveru ako aj Výzva na úhradu dlžnej sumy treba považovať pre neurčitosť v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka za neplatné právne úkony, keďže v nich nie je jednoznačne uvedené pre omeškanie 3 19Csp/51/2021

s ktorou mesačnou splátkou bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru. Uvedené potvrdil vo svojom rozhodnutí aj Krajský súd Prešov zo dňa 28.06.2018, sp. zn. 6Co/26/2017.

4. Žalobca vo vyjadrení k odporu uviedol, že žalovaná v podanom odpore neuvádza žiadne skutočnosti, ktoré by bolo možno hodnotiť ako relevantné. Procesná obrana žalovanej spočíva iba vo všeobecných tvrdeniach o postavení spotrebiteľa, argumentácia žalovanej je tak scestná a absurdná, pričom legitímne nasvedčuje záveru, že ide o šablónovito a tendenčne využívanú argumentáciu v prípadoch, keď je jednou zo strán sporu spotrebiteľ. Podaný odpor preto žalobca považoval v celom rozsahu za nedôvodný. Žalobca mal za to, že žalovaná účelovo popiera skutkové tvrdenia žalobcu, pričom vlastné tvrdenia žiadnym spôsobom nepreukázala. K realizovanému skúmaniu bonity žalovanej uviedol, že deklarovaný druh a výšku dôchodku žiadateľky banka overila z externého nezávislého zdroja a akceptovala dôchodok vo výške 305,- EUR. V rámci posudzovania mala banka k dispozícii kompletné informácie o úverových záväzkoch klientky (výdavky) zo spoločného úverového registra informácií. Žiadateľka si uvádzala rodinný stav vydatá a žiadne vyživované deti. Finančná analýza, platná v tom čase, bola vyhovujúca pre poskytnutie úveru vo výške 5.000,- EUR na 9 rokov s mesačnou splátkou 82,- EUR + poistenie 6,- EUR. Zistený príjem žalovanej bol podľa interného bankového systému dostačujúci na poskytnutie úveru vzhľadom na výšku splátky úveru, vrátane dostatočnej rezervy peňažných prostriedkov aj na ďalšie životné náklady. Žalobca sa preto domnieval, že konal s odbornou starostlivosťou v súlade s § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. a nedošlo k hrubému porušeniu povinnosti z jeho strany, keď okrem vyžiadanej informácii z jednotlivých registrov a databáz (SRBI, SP, EOS KSI) vyhodnocoval bonitu žalovanej komplexne, a to s poukazom aj na právne závery rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 18.12.2014 vo veci CA Consumer Finance proti Ingrid Bakkaus a spol., C-449/13. Ďalej uviedol, že žalovaná vo svojom odpore prezentovala údajné závery Súdneho dvora. Výklad žalovanej však žalobca považoval za absurdný, a na tento a obdobné prípady neaplikovateľný. Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 18.12.2014 vo veci RWE Vertrieb AG proti Verbraucherzentrale Nordrhein Westfalen eV, C-92/11 sa týka všeobecných obchodných podmienok a spoločných pravidiel pre vnútorný trh so

zemným plynom. Zdôraznil, že v prejednávacom prípade je možnosť zosplatiť úver priamo súčasťou zmluvy o úvere (čl. 4.5). Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti mal žalobca za to, že jeho nárok je oprávnený, a preto žiadal, aby súd žalobe vyhovel a zaviazal žalovanú na náhradu trov konania.

5. Žalovaná vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu uviedla, že žalobca síce preveril jej úverovú zaťaženosť v príslušnom registri, nepreveril, alebo nezískal však hodnoverné informácie o výdavkoch žalovanej na živobytie, ubytovanie, stravu, náklady na energie, a keďže pri uvádzanom príjme poskytol žalovanej úver, jednoznačne nepostupoval s odbornou starostlivosťou. Ďalej uviedla, že obligatórnou náležitosťou v zmysle § 9 ods. 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z. z. účinného ku dňu podpisu zmluvy bola aj ročná percentuálna miera nákladov a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Ak zákon vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať všetky predpoklady použité na výpočet RPMN, je nepochybné, že do kategórie týchto predpokladov je potrebné zaradiť i matematický výpočet, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN. Ako inak by spotrebiteľ mohol preveriť správnosť takéhoto výpočtu RPMN ako jednej z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, umožňujúcej posúdiť výhodnosť úveru, čo nepochybne má zásadný vplyv na jeho rozhodnutie vstúpiť do
4 19Csp/51/2021

úverového vzťahu s veriteľom. Je nemysliteľné od spotrebiteľa očakávať, aby len na základe údajov o ročnej percentuálnej miere nákladov uvedenej v zmluve mohol posúdiť správnosť tejto náležitosti zmluvy. Poukázala na to, že zo žiadnej novely zákona č. 129/2010 Z. z., z dôvodovej správy k takejto novele, ani zo všeobecného právneho predpisu vydaného Ministerstvom financií SR nevyplýva, že by sa údaj o priemernej RPMN mal posudzovať podľa súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk. Zmluva o úvere preto obsahuje aj nesprávny údaj o priemernej RPMN.

6. V priebehu konania pôvodný žalobca postúpil pohľadávku voči žalovanej na spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o. a navrhol pripustiť zmenu subjektu na strane žalobcu. Preto súd uznesením zo dňa 12.01.2023, č. k. 19Csp/51/2021-120 pripustil, aby na miesto doterajšieho žalobcu 365.bank, a.s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava – Staré Mesto, IČO: 31 340 890 vstúpila spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154.

7. Žalobca podaním doručeným súdu dňa 15.12.2023 zobral žalobu späť, a to v časti o zaplatenie sumy 1.360,- EUR s príslušenstvom z dôvodu, že po podaní žaloby bolo na žalovanú pohľadávku prijaté plnenie v sume 1.360,- EUR (dňa 08.06.2021 v sume 471,75 EUR, dňa 30.07.2021 v sume 170,- EUR, dňa 09.08.2021 v sume 85,- EUR, dňa 24.09.2021 v sume 85,- EUR, dňa 19.11.2021 v sume 170,- EUR, dňa 12.09.2022 v sume 378,25 EUR). Žalovaná pohľadávka tak pozostáva z nesplatenej istiny 2.973,39 EUR s príslušenstvom. Žalobca vo zvyšku na žalobe naďalej trval, upravil petit žaloby a navrhol, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi istinu 2.973,39 EUR, úrok z omeškania 299,98 EUR, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 4.333,39 EUR od 22.12.2020 do 08.06.2021, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 3.861,64 EUR od 09.06.2021 do 30.07.2021, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 3.691,64 EUR od 31.07.2021 do 09.08.2021, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 3.606,64 EUR od 10.08.2021 do 24.09.2021, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 3.521,64 EUR od 25.09.2021 do 19.11.2021, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 3.351,64 EUR od 20.11.2021 do 12.09.2022, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 2.973,39 EUR od 13.09.2022 do zaplatenia, a aby priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnej výške. Žalobca uviedol, že nakoľko sa jedná o bankovú pohľadávku, predložil aj výzvu banky zo dňa 02.09.2019 na zaplatenie dlžného zostatku úveru, ktorá bola žalovanej zasielaná doporučené. Výzva zo dňa 02.09.2019 zaslaná žalovanej doporučené dňa 03.09.2019 pod číslom zásielky H. sa vrátila odosielateľovi dňa 09.09.2019 s označením „adresát neznámy“. Taktiež právny predchodca žalobcu vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy výzvou zaslanou dňa 24.02.2021 pod č. zásielky I., ktorá sa vrátila odosielateľovi dňa 05.03.2021 s označením „adresát neznámy“. Nakoľko žalovaná napriek výzve banky na plnenie zo dňa 02.09.2019 a zo dňa 24.02.2021 bola viac ako 90 dní v omeškaní so zaplatením svojho splatného dlhu voči banke, týmto boli splnené zákonné predpoklady pre platné postúpenie bankovej pohľadávky podľa ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách, ku ktorému došlo dňa 03.10.2022, t. j. po 90 dňovom omeškaní od výzvy na plnenie. Ďalej uviedol, že jeho právny predchodca postupoval v súlade s ust. § 7 zákona č. 129/2010 Z. z., pred poskytnutím úveru preveril bonitu žalovanej,

a to preverením príjmov žalovanej z externého zdroja v Sociálnej poisťovni, výsledkom ktorého bolo zistenie výšky dôchodku 305,- EUR mesačne. Právny predchodca žalobcu zároveň preveril aj úverovú zaťaženosť žalovanej dopytom do Spoločného registra bankových informácií. Žalovaná v žiadosti o úver uviedla rodinný stav: vydatá a žiadne vyživované deti. Finančná analýza, platná v tom čase, bola vyhovujúca pre poskytnutie úveru
5 19Csp/51/2021

vo výške 5.000,- EUR na 9 rokov s mesačnou splátkou vo výške 82,- EUR. Žalobca zdôraznil, že jeho predchodcom je banka, ktorá je štandardnou úverovou inštitúciou podľa osobitného predpisu a ktorá má povolenie na vykonávanie bankových činností v rozsahu a za podmienok uložených týmto povolením alebo ustanovených zákonom č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov a osobitnými predpismi (bankové povolenie). Činnosť ich predchodcu podlieha podľa § 6 a nasl. zákona o bankách sprísnenému dohľadu, vykonávanému Národnou bankou Slovenska. Iný ako štandardný postup pri poskytovaní úveru zo strany žalobcu preto neprichádza do úvahy. Žalobca mal za to, že jeho právny predchodca preukázateľne konal pred poskytnutím úveru s dostatočnou odbornou starostlivosťou, posúdil výšku príjmov, výšku výdavkov, účel a dobu, na ktorú sa úver poskytuje.

8. Žalovaná v podaní doručenom súdu dňa 15.12.2023 uviedla, že neboli splnené podmienky pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, predžalobnú upomienku ako aj oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti treba považovať za neplatné právne úkony a preto, žalobca nepreukázal existenciu výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Zároveň, keďže v čase postúpenia pohľadávky ešte nenastala konečná splatnosť úveru (resp. nedošlo k ukončeniu zmluvného vzťahu), došlo k postúpeniu tzv. živého úveru, čo je v rozpore s ustanovením § 17 zákona č. 129/2010 Z. z. a preto rovnako zmluva o postúpení pohľadávky je neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Žalobca ako dôkaz o doručení predžalobnej výzvy a oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka predložil poštový podací hárok, ktorý však nepreukazuje doručenie ani snahu o doručenie poštovej zásielky a vôbec z neho nie je zrejmé, že preukazuje podanie týchto listov na poštovú prepravu. Poštový podací lístok bez presného označenia a identifikácie zásielky nepreukazuje odoslanie ani doručenie vyššie uvedených listín vzťahujúcich sa k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, žalobca teda nepreukázal ani odoslanie ani doručenie vyššie uvedených listín. Zároveň, ak súd vyhodnotí, že úver je bezúročný a bez poplatkov, žalovaná bola povinná uhrádzať len splátku istiny a preto ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti nebola v omeškaní, aj z tohto dôvodu je vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru neplatné. Žalovaná mala za to, že došlo k postúpeniu tzv. živého úveru, čo je v rozpore s ustanovením § 17 zákona č. 129/2010 Z. z. a preto rovnako zmluva o postúpení pohľadávky je neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Žalobca teda nepreukázal splnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách a v konečnom dôsledku žalobca nemá v danom konaní aktívnu vecnú legitimáciu.

9. Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie na deň 18.12.2023, na ktoré sa strany sporu a ani právni zástupcovia strán nedostavili. Žalobca mal predvolanie na pojednávanie doručené riadne a včas do rúk svojho právneho zástupcu, ktorý podaním doručeným súdu dňa 15.12.2023 ospravedlnil neúčast' žalobcu a jeho právneho zástupcu na pojednávaní, súhlasil, aby súd vo veci rozhodol bez účasti žalobcu a jeho právneho zástupcu. Žalovaná mala predvolanie na pojednávanie doručené riadne a včas do rúk svojho právneho zástupcu, ktorý podaním doručeným súdu dňa 15.12.2023 ospravedlnil neúčast' žalovanej a jej právneho zástupcu na pojednávaní s tým, že žalovaná súhlasí, aby súd vec prejednal v neprítomnosti žalovanej a jej právneho zástupcu a nežiada pojednávanie odročit'. Vzhľadom na uvedené súd podľa § 180 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) spor prejednal v neprítomnosti žalobcu, právneho zástupcu žalobcu, žalovanej a právneho zástupcu žalovanej.
6 19Csp/51/2021

10. Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov nachádzajúcich sa v súdnom spise a na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

11. Poštová banka, a.s. (od 03.07.2021 vykonávajúca činnosť pod obchodným menom 365.bank, a.s.) ako veriteľ a žalovaná ako dlžník uzavreli dňa XX.XX.XXXX Zmluvu o spotrebiteľskom úvere lepšia

splátka č. XXXXXXXXXXXX. Na základe predmetnej zmluvy veriteľ poskytol žalovanej úver vo výške 5.000,- EUR za nasledovných podmienok: výška schváleného úveru 5.000,- EUR, počet mesačných splátok 108, výška mesačnej úhrady 88,- EUR (z toho výška anuitnej splátky 82,- EUR/mesiac a náklady spojené s poistením schopnosti splácať úver 6,- EUR/mesiac), splatnosť prvej mesačnej úhrady 10.11.2015, splácanie mesačnej úhrady vždy k 10. dňu v mesiaci, termín konečnej splatnosti úveru 10.10.2024, fixná úroková sadzba 13,90 % p.a., RPMN banky 14,90 % p.a., priemerná RPMN na trhu 11,01 % p.a., odplata za poskytnutie úveru 15,34 % p.a., najvyššia prípustná hodnota odplaty 22,02 % p.a., celková čiastka, ktorú má klient zaplatiť 8.719,13 EUR.

12. Upozornením – výzvou na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 05.08.2019 veriteľ upozornil žalovanú, že podstatným spôsobom porušila ustanovenia zmluvy o úvere a obchodných podmienok a ani napriek predchádzajúcej upomienke neuhradila svoje záväzky voči Poštovej banke, a.s. Zároveň vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy záväzku a upozornil ju, že v prípade, ak nedôjde k úhrade dlžnej sumy záväzku, banka je oprávnená vyhlásiť úver predčasne splatným a žiadať od nej úhradu celej úverovej pohľadávky.

13. Výzvou na úhradu dlžnej sumy zo dňa 02.09.2019 veriteľ oznámil žalovanej, že nakoľko podstatným spôsobom porušila ustanovenia zmluvy o úvere a obchodných podmienok, stáva sa úverová pohľadávka k 02.09.2019 predčasne splatnou v celom rozsahu. Zároveň vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy vo výške 5.499,22 EUR v lehote do 10 kalendárnych dní od doručenia tejto výzvy.

14. Predžalobnou výzvou zo dňa 24.02.2021 veriteľ vyzval žalovanú na bezodkladnú úhradu dlhu z úverovej zmluvy.

15. Z listiny „Aktuálny stav úveru ku dňu 28.02.2021“ vyplýva, že žalovaná vyčerpala sumu 5.000,- EUR a za obdobie od 10.11.2015 do 21.12.2020 vykonala úhrady v celkovej výške 2.811,96 EUR.

16. Zmluvou o postúpení pohľadávok č. II/2022 zo dňa XX.XX.XXXX, uzavretou medzi 365.bank, a.s. ako postupcom a spoločnosťou Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtne 48, Bratislava, IČO: 35 831 154 ako postupníkom, postúpil postupca pohľadávku voči žalovanej na postupníka.

17. Oznamením postupcu o postúpení pohľadávky zo dňa 09.11.2022 postupca oznámil žalovanej, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej dňa XX.XX.XXXX bola pohľadávka banky voči žalovanej, vyplývajúca zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX, postúpená s účinnosťou XX.XX.XXXX so všetkými právami a povinnosťami s ňou spojenými na žalobcu, ktorý sa tak stal jej novým veriteľom.

7 19Csp/51/2021

18. Žalobca v priebehu konania vzal žalobu späť v časti o zaplatenie sumy 1.360,- EUR s príslušenstvom z dôvodu, že žalovaná po podaní žaloby vykonala úhrady v celkovej výške 1.360,- EUR (dňa 08.06.2021 v sume 471,75 EUR, dňa 30.07.2021 v sume 170,- EUR, dňa 09.08.2021 v sume 85,- EUR, dňa 24.09.2021 v sume 85,- EUR, dňa 19.11.2021 v sume 170,- EUR, dňa 12.09.2022 v sume 378,25 EUR). Na základe uvedeného preto súd najprv rozhodoval o čiastočnom späťvzatí žaloby.

19. Podľa § 144 CSP žalobca môže vziať žalobu späť.

20. Podľa § 145 ods. 2 CSP ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

21. Podľa § 146 ods. 1 CSP súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

22. Vzhľadom na dispozitívny úkon žalobcu spočívajúci v čiastočnom späťvzatí žaloby v časti o zaplatenie sumy 1.360,- EUR s príslušenstvom, súd výrokom I. tohto rozsudku konanie v predmetnej časti zastavil. V danom prípade súhlas žalovanej so späťvzatím žaloby v tejto časti nebol potrebný,

nakoľko k čiastočnému späťvzatiu žaloby došlo pred začatím prvého pojednávania vo veci. Predmetom konania tak zostalo zaplatenie sumy 2.973,39 EUR s príslušenstvom.

23. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úver.

24. Podľa § 52 ods. 1, 2, 3, 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

25. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom

8 19Csp/51/2021

vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

26. Podľa § 2 písm. a), b) a d) zákona č. 129/2010 Z. z. na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

27. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

28. Podľa § 7 ods. 15 zákona č. 129/2010 Z. z. veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a

b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

29. Podľa § 7 ods. 16 zákona č. 129/2010 Z. z. vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5, b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veritelia, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veritelia podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. 9 19Csp/51/2021

30. Podľa 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

31. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

32. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

33. Podľa § 17 ods. 1, 3 zákona č. 129/2010 Z. z., v znení účinnom v čase postúpenia pohľadávky, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Ustanovenie odseku 1 neplatí, ak sa postupuje podľa predpisov upravujúcich riešenie krízových situácií na finančnom trhu, upravujúcich konkurzné konanie, alebo ide o prechod pohľadávky z banky, pobočky zahraničnej banky alebo finančnej inštitúcie podľa osobitného predpisu, na banku, pobočku zahraničnej banky alebo finančnú inštitúciu podľa osobitného predpisu, s predchádzajúcim súhlasom Národnej banky Slovenska.

34. Podľa § 524 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

35. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, účinného v čase postúpenia pohľadávky na žalobcu, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka

zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

36. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

37. V konaní mal súd na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že medzi spoločnosťou 365.bank, a.s. (do 02.07.2021 vykonávajúcou činnosť pod obchodným menom Poštová banka, a.s.) ako pôvodným veriteľom a žalovanou ako dlžníkom existoval záväzkový vzťah titulom Zmluvy o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX, na základe ktorej bol zo strany pôvodného veriteľa žalovanej poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 5.000,- EUR. Veriteľ poskytujúci úver ako banka pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, nakoľko z výpisu z obchodného registra vyplýva, že predmetom jeho činnosti je okrem iného aj poskytovanie úverov. Žalovaná zmluvu uzatvárala ako spotrebiteľ, keďže sa jedná o fyzickú osobu, ktorá pri uzatváraní predmetnej zmluvy nekonala v rámci svojho podnikania, povolania, čo vyplýva aj z jej označenia v zmluve menom, priezviskom, rodným číslom, dátumom narodenia, číslom občianskeho preukazu, adresou trvalého bydliska. Uplatnený nárok tak vyplýva zo spotrebiteľskej zmluvy a preto je na predmetný právny vzťah potrebné aplikovať aj príslušné ustanovenia spotrebiteľského práva v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zákona č. 129/2010 Z. z. Príslušná zákonná ochrana spotrebiteľovi musí byť zachovaná aj v prípade, keď došlo k postúpeniu pohľadávky na inú osobu.

38. V prejednávanej veci žalobca žalobou uplatnený nárok na zaplatenie pohľadávky s príslušenstvom, a teda aj svoju aktívnu vecnú legitimáciu, odvodzoval od Zmluvy o postúpení pohľadávok č. II/2022 zo dňa XX.XX.XXXX, na základe ktorej mal nadobudnúť predmetnú pohľadávku od pôvodného veriteľa (banky). Súd v prvom rade musel skúmať, či žalobca je v spore aktívne vecne legitimovaný, ktorú skutočnosť súd musí vždy prešetriť, a to aj bez námietky strany sporu. Všeobecne sa pod vecnou legitimáciou rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jedna sporová strana civilného procesu (žalobca) je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide (aktívna vecná legitimácia) a sporová strana na opačnej procesnej strane (žalovaný) je subjektom hmotnoprávnej povinnosti (pasívna vecná legitimácia). O nedostatok aktívnej vecnej legitimácie sa jedná v prípade, ak žalobca, ktorý tvrdí, že je nositeľom hmotného práva v konaní nepreukáže, že je takýmto nositeľom. Aktívna aj pasívna vecná legitimácia je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitimáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiadna zo sporových strán nenamieta (viď rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29.06.2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009). Otázku vecnej legitimácie súd skúma ex offa v každom štádiu konania a nedostatok aktívnej či pasívnej vecnej legitimácie bez ďalšieho vždy vedie k zamietnutiu žaloby (viď napr. rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 31.10.2017, sp. zn. 6Co/110/2017).

11 19Csp/51/2021

39. Nakoľko právnym predchodcom žalobcu bola banka – 365.bank, a.s. a ide o spotrebiteľský úver, bolo potrebné pre platné postúpenie pohľadávky splniť tak všeobecné podmienky uvedené v § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj osobitné podmienky uvedené v § 92 ods. 8 zákona o bankách a § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Ustanovenie § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., účinné ku dňu uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávok, stanovuje osobitné podmienky, ktoré musia byť splnené pre spôsobilosť pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy k jej postúpeniu na tretiu osobu. Podľa tohto ustanovenia veriteľ môže pohľadávku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere previesť na tretiu osobu so všetkými právami s ňou spojenými len vtedy, ak a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Obe podmienky musia byť splnené kumulatívne.

40. Zákon č. 129/2010 Z. z. ukladal pôvodnému veriteľovi ako dodávateľovi aj povinnosti v súvislosti s posudzovaním schopnosti žalovanej – spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Cieľom právnej úpravy je zaistiť, aby spotrebiteľský úver bol poskytnutý len takému spotrebiteľovi, ktorý vzhľadom na jeho príjmy a výdavky má reálny predpoklad, že bude schopný úver v dohodnutých splátkach po dohodnutú dobu veriteľovi splácať. Zámerom zákonodarcu bolo predísť nežiadúcim situáciám, ku ktorým na finančnom trhu pri poskytovaní úverov spotrebiteľom dochádzalo v minulosti, keď úvery boli dodávateľom poskytnuté spotrebiteľom bez akéhokoľvek preskúmania schopnosti spotrebiteľa splácať úver alebo nedostatočného preskúmania bonity spotrebiteľa, pričom spotrebiteľia následne neboli schopní úver splácať podľa dohodnutých podmienok, a dochádzalo k zosplatneniu úverov a uplatňovaniu nárokov voči spotrebiteľom na súdoch. V spojitosti s posudzovaním bonity spotrebiteľa zákon na dodávateľa kladie zvýšené nároky. Povinnosťou dodávateľa je posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Postup dodávateľa stanovuje zákon. Aktívny má byť dodávateľ, ktorý je podľa zákona povinný vyžiadať od spotrebiteľa potrebné údaje o jeho pomeroch a potom s odbornou starostlivosťou (tak ako ju definuje zákon) posúdiť bonitu spotrebiteľa. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom, tak aj z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti od frekvencie splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, ako aj stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t. j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

12 19Csp/51/2021

41. Súd uvádza, že bol povinný z úradnej povinnosti preskúmať či veriteľ splnil povinnosti v zmysle § 7 zákona č. 129/2010 Z. z. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ C-679/2018 zo dňa 5.3.2020, zo záverov ktorého vyplýva, že články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES, sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23. Články 8 a 23 smernice 2008/48 sa majú ďalej vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa sankcia za porušenie povinností veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá spočíva v neplatnosti zmluvy o úvere spojenej s povinnosťou spotrebiteľa vrátiť veriteľovi poskytnutú sumu istiny, v dobe primeranej jeho možnostiam, uplatní len pod podmienkou, že daný spotrebiteľ túto neplatnosť namietne.

42. V zmysle § 7 ods. 15 zákona č. 129/2010 Z. z. je veriteľ povinný hodnoverne preukázať vynaloženie odbornej starostlivosti pri skúmaní schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Preto žalobca, ktorý tvrdil, že nadobudol pohľadávku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, bol povinný preukázať, že jeho právny predchodca ako pôvodný veriteľ postupoval s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopnosti žalovanej splácať úver. Žalobca argumentoval, že jeho právny predchodca postupoval v súlade s ust. § 7 zákona č. 129/2010 Z. z., pred poskytnutím úveru preveril bonitu žalovanej, a to preverení príjmov žalovanej z externého zdroja v Sociálnej poisťovni, výsledkom ktorého bolo zistenie výšky dôchodku 305,- EUR mesačne. Zároveň uviedol, že právny predchodca preveril aj úverovú zaťaženosť žalovanej dopytom do Spoločného registra bankových informácií, pričom žalovaná v žiadosti o úver uviedla rodinný stav: vydatá a žiadne vyživované deti.

43. V súvislosti s posudzovaním schopnosti žalovanej splácať spotrebiteľský úver žalobca predložil súdu výpis z registra klientských informácií, z ktorého vyplýva: existujúce kontrakty splátkové 2, existujúce kontrakty nesplátkové 1, odmietnuté splátkové kontrakty 4. Zároveň žalobca predložil listinu - Dopyt do Sociálnej poisťovne, z ktorej vyplýva, že dopyt pozitívne reagoval na otázku, či je klient poberateľom dôchodku aspoň vo výške 289,- EUR.

44. Vychádzajúc zo žalobcom poskytnutých údajov a predložených listinných dôkazov súd konštatuje, že pôvodný veriteľ neposúdil a nepreveril reálne výdavkovú zložku žalovanej, pokiaľ ide o ekonomický status žalovanej, a preto žalobca nemôže úspešne tvrdiť, že pôvodný veriteľ konal s odbornou starostlivosťou. Žalobca predložil jedine výstup o zisťovaní úverov žalovanej (dopyt do SRBI), netvrdil a ani nepreukázal, že by sa pôvodný veriteľ zaoberal ostatnými výdavkami žalovanej (okrem úverových záväzkov). Súd uvádza, že skúmanie výdavkov len nahliadnutím do databáz banky a úverových registrov nie je dostatočné, pretože tieto databázy nemôžu dať úplný obraz o výdavkoch klienta. V danom prípade veriteľ vôbec neskúmal ostatné výdavky žalovanej (napr. výdavky na bývanie, stravu, živobytie, telefón, atď.), nakoľko výdavkami nie sú len splátky úverov. Súd uvádza, že pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť správny záver o tom, aká suma zostáva žalovanej po uhradení všetkých jej nevyhnutných výdavkov a či bude skutočne schopná splácať úver. V tomto prípade tak nejde o konanie s odbornou starostlivosťou, ak si veriteľ tieto rozhodujúce skutočnosti nezistil a neoveril. Bez zohľadnenia výdavkov žalovanej podľa názoru súdu veriteľ nemohol objektívne posudzovať celkovú sociálno-ekonomickú situáciu žalovanej. Iba
13 19Csp/51/2021

vzájomným porovnaním príjmov a výdavkov je možné vyhodnotiť, či spotrebiteľ je dostatočne solventný a či pravdepodobne v budúcnosti (minimálne v období, na ktoré sa zmluva uzatvára) bude schopný plniť svoje záväzky.

45. Súd zároveň dodáva, že hoci v čase uzavretia zmluvy ešte nebol do zákona č. 129/2010 Z. z. zakomponovaný celý rad usmernení v súvislosti s overovaním platobnej schopnosti spotrebiteľa, súd má za to, že už aj v tom čase zo zákona jasne vyplývala povinnosť veriteľa posudzovať schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s dôrazom na jeho príjmy, výdavky a rodinný stav, ako aj dobu splácania, výšku úveru a prípadne aj jeho účel. Ustanovenie § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. sa má vykladať tak, že bonita dlžníka musí byť skúmaná cez zisťovanie jeho príjmov a výdavkov, ako aj jeho lustráciou cez príslušné databázy, pričom nevykonanie jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 22Co/107/2018 zo dňa 18.12.2018, sp. zn. 7Co/126/2016 zo dňa 26.01.2017, sp. zn. 12Co/107/2019 zo dňa 13.02.2020).

46. Po vyhodnotení vyššie uvedených skutočností dospel súd k záveru, že žalobca nepreukázal splnenie povinnosti jeho právneho predchodcu v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., čo má za následok, že pôvodný veriteľ nebol oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa – žalovanej jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru (§ 11 ods. 1 veta prvá zákona č. 129/2010 Z. z.). Vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru ku dňu 02.09.2019 je preto absolútne neplatné. Vzhľadom na vyššie uvedené súd konštatuje, že nakoľko žalobca nepreukázal platné zosplatenie úveru, resp. to, že ku dňu postúpenia nastala konečná splatnosť úveru, nie je možné urobiť záver o tom, že by bol predmetný úver ku dňu postúpenia splatný. V zmysle § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. veriteľ môže postúpiť pohľadávku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere len ak sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Uvedené podmienky, za ktorých môže byť pohľadávka zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere predmetom postúpenia, musia byť splnené kumulatívne, pričom už nesplnenie čo i len jednej z nich má za následok, že pohľadávka bola postúpená z veriteľa na tretiu osobu v rozpore so zákonom. Keďže právny predchodca žalobcu pre porušenie odbornej starostlivosti nebol oprávnený predmetný úver predčasne zosplatiť, potom zo strany žalobcu nebolo preukázané splnenie zákonnej podmienky platného postúpenia pohľadávky zo spotrebiteľského úveru v zmysle ust. § 17 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. V predmetnej veci banka postúpila žalobcovi celú pohľadávku z úveru bez toho, aby úver v čase postúpenia pohľadávky nadobudol konečnú splatnosť (konečná splatnosť

úveru podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere nastane dňa 10.10.2024), resp. bez toho, aby bola platne vyhlásená mimoriadna splatnosť, čo je v rozpore s ust. § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. Je preto nutné konštatovať, že k postúpeniu pohľadávky z pôvodného veriteľa na žalobcu došlo v rozpore s týmto osobitným zákonným ustanovením, a teda takéto postúpenie je neplatným právnym úkonom pre rozpor so zákonom. Súd ešte dodáva, že za určitých okolností síce cit. § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. neplatí, avšak to pripadá do úvahy len za podmienok uvedených v § 17 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z., pričom existenciu týchto výnimiek žalobca ani len netvrdil.

14 19Csp/51/2021

47. Zhrnúc vyššie uvedené, keďže nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky z pôvodného veriteľa 365.bank, a.s. na žalobcu, žalobca nie je podľa hmotného práva nositeľom tvrdeného oprávnenia, o ktoré v spore ide a ktorého splnenia sa voči žalovanej domáha, teda nie je aktívne vecne legitimovaný. Preto súd výrokom II. tohto rozsudku žalobu vo zvyšku zamietol.

48. Vzhľadom na vyššie uvedený záver súdu nebolo potrebné zaoberať sa všetkými zo strany žalovanej vznesenými námietkami, nakoľko už len uvedené skutočnosti postačovali pre úspech žalovanej v konaní. Súd poukazuje na to, že nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu.

49. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

50. Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

51. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

52. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

53. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení. Žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia sumy 4.333,39 EUR s príslušenstvom. V priebehu konania žalobca vzal žalobu späť v časti o zaplatenie sumy 1.360,- EUR s príslušenstvom pre správanie sa žalovanej, ktorá po podaní žaloby vykonala úhrady v celkovej výške 1.360,- EUR. V časti, v ktorej súd konanie zastavil, preto nesie procesné zavinenie na zastavení konania žalovaná. Vždy platí, že kto zavinil čiastočné zastavenie konania (v tomto prípade žalovaná), mal ohľadne tejto časti žaloby neúspech a úspech sa z hľadiska posudzovania náhrady trov konania pričíta opačnej strane sporu (v tomto prípade žalobcovi). Úspech žalovanej predstavuje tá časť, v ktorej súd žalobu zamietol, t. j. celý zvyšok žaloby (2.973,39 EUR s príslušenstvom). Zhrnúc uvedené, žalobca bol úspešný v rozsahu 31,38 % a žalovaná bola úspešná v rozsahu 68,62 %. Z uvedeného vyplýva, že úspešnejšou v spore bola žalovaná, ktorej čistý úspech (úspech – neúspech) predstavuje 37,24 %. Preto súd vo výroku III. tohto rozsudku priznal žalovanej proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 37,24 %. O výške náhrady trov konania súd rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trenčín, písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. 15 19Csp/51/2021

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. 16 19Csp/51/2021

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).